

Jordbunnskartlegging etter jordtyper

I forbindelse med årsmøtet i Norsk forening for jordforskning 21. mars 1979 ble det holdt fire foredrag om jordbunnskartlegging etter jordtypeprinsippet og bruken av slike kart. De fire innleggene gjengis i dette nummer av Jord og Myr, da det dreier seg om fundamentale spørsmål i forbindelse med utnyttning og bevaring av landets jordressurser.

Den måten å kartlegge jordsmonnet på som her kalles jordtypeprinsippet, er brukt i stor utstrekning i USA og f.eks. Nederland, men er bare så vidt prøvd i Norge. Mest omfattende her i landet er forsøksleder Gunnar Sembs arbeider på Jæren og i Ås. I det siste har vitenskapelig assistent Tore Sveistrup prøvekartlagt noen mindre områder for å studere problemer og muligheter ved jordtypekartlegging i vårt land. En del hovedoppgaver ved NLH har også inneholdt jordtypekartlegging, særlig i Lesja.

Ved å være direkte innsiktet på landbrukets behov, men samtidig dra inn så mange grunnleggende opplysninger om jorda at udrøskelsene blir av interesse for all utnyttelse av arealene, likner jordtypekartlegging mye på de myr-inventeringene som myrselskapet har foretatt gjennom en årrekke. Det er i forbindelse med vurdering av dyrkjingsjord at det er lettest å peke på behovet for slik kartlegging. Det kan vises til driftsplanlegger Osvald Haugbotns erfaringer fra Lesja. En annen situasjon som tilsier grundig vurdering av jordkvaliteten, slik jordtypekart legger opp til, er i sentrale strøk med stor etterspørsel etter grunn for boligbygging m.v. I denne forbindelse inneholder avdelingsleder Roald Haugbergs foredrag interessante momenter.

Det er trolig likevel i planleggings-, veilednings- og forsknings-sammenheng innen plantedyrking generelt at jordtypekartlegging har aller mest for seg. Innsamling og systematisering av bruksmessige erfaringer og problemer ved ulike jordbrunnsforhold, sammen med ny kunnskap om jordegenskaper som følge av kartleggingsvirksomheten, vil kanskje kunne danne utgangspunkt for fruktbar forskning innen jord- og plantekultur. Resultatet vil bli bedre veiledning, også fordi interessen for jord og jordbrunnsforhold vil øke.

Flere av foredragsholderne er inne på forholdet jordbunnskartlegging — forskning — veiledning. Her skal understrekes at nær kontakt og forståelse mellom disse forskjellige etater vil være avgjørende helt fra planleggingsfasen dersom vi skal få en utvidet jordtypekartlegging i Norge.

August 1979.

Olav Prestvik.